

KURIER Popularny

Organ Polskiej Partii Socjalistycznej

Rok III — Nr 5 (434)

Łódź, niedziela 5 stycznia 1947 r.

Cena 2 zł.

Coraz częściej powtarzają Anglosasi błędy Wersalu

NOWY JORK 4. I. — Znany dziennikarz amerykański Shirer pisze w „New York Herald Tribune”, że jednym z błędów międzynarodowej polityki w 1946 r. było odkładanie rozwiązania sprawy niemieckiej do bieżącego roku.

Jakkolwiek Shirer jest przekonany, że mocarstwa porozumia się na temat niemiecki, to jednak nie uważa on stanu umysłów w tej sprawie w chwili obecnej za zachęcający i jest zdania, że próby wygrywania przez mocarstwa Niemiec przeciwko sobie są raczej niepokojące.

Rosnące przekonanie w krajach anglosaskich, że rządy ich zamierzają z powrotem postawić Niemcy na nogi, każe obawiać się, że Amerykanie i Anglicy popełniają na nowo błędy z Wersalu.

W zakończeniu artykułu publicysta potępia ostro amnestię tak olbrzymiej ilości hitlerowców w strasie amerykańskiej.

NOWY JORK 4. I. — Trzech obywateli amerykańskich, przebywających w więzieniu w Niemczech, za prace w radio niemieckim w okresie wojny i za nadawanie hitlerowskich audycji propagandowych do Stanów Zjednoczonych, zostało zwolnionych, na polecenie amerykań-

skiego Departamentu Sprawiedliwości z więzienia w Bawarii.

Wobec niepodania motywów uwolnienia tych osób, decyzja Departamentu wywołała zdziwienie wśród amerykańskich władz wojskowych w Niemczech.

Wszyscy trzej Amerykanie przy-

znali się podczas śledztwa do nadawania audycji hitlerowskich. Jednym ze zwolnionych, jest dziennikarz chicagowski „Daily Tribune” — Donald Day.

Natychmiast po aresztowaniu tych kolaborantów, oczekiwano w Ameryce, że zostaną oni oddani pod sąd za zdradę i takie też oświadczenie złożył swego czasu Departament Sprawiedliwości USA.

Uwolnieni zamierzają powrócić do Ameryki w najbliższej przyszłości.

Ludzie Horthy'ego planowali pucz kontrrewolucyjny

BUDAPESZT (PAP). — Urzędowo komunikują o wykreśleniu na Węgrzech spisku kontrrewolucyjnego. Spisek ten miał rozległy i niebezpieczny charakter. Na jego czele stał komitet złożony z siedmiu człon-

ków, którzy zajmowali wybitne stanowiska za czasów Horthy'ego. Po zakończeniu wojny, spiskowcy zgrupowali się w ruchu o tendencji rasistowsko-faszystowskiej pod nazwą „społeczność węgierska” uznanej za nielegalny od 1930 r.

Mieli oni zamiar objąć siłą władzę po odejściu wojsk radzieckich. W ich dyspozycji była broń i nawet zdemontowane samoloty. Komitet spisku, co tydzień zbierał się na tajne posiedzenia.

Ostatnio spiskowcy dążyli do rozbicia obecnej koalicji rządowej. W razie niepowodzenia swego puczu, spiskowcy chcieli uciec zagranicę i utworzyć tam dysydencki rząd węgierski.

Głosili oni hasło, że reżim istniejący na Węgrzech przed 19 marca 1944 r. pozostaje prawnie w mocy.

W związku z wykryciem spisku, dokonano 55 aresztowań, m. in. aresztowano 6 przywódców. Siódmy — gen. Vörös, zbiegł.

Z Kongresu USA

WASZYNGTON (PAP). — Nowoobrana przewodniczący amerykańskiej izby reprezentantów Martin, wygłosił przemówienie, w którym oświadczył, że rząd Stanów Zjednoczonych nie powinien mieć prawa ingerować w sprawy prywatne obywateli. Nie ma miejsca w Stanach Zjednoczonych dla tych, którym nie odpowiada rodzaj rządów, które stworzyły ze Stanów Zjednoczonych najpotężniejsze państwo na świecie — oświadczył przewodniczący. Ludzie tacy nie powinni zajmować stanowiska w rządzie i administracji państwa!

Uczniowie sowieccy

Nauka w Związku Radzieckim otoczona jest specjalną opieką władz. Uczniowie posiadają szerokie możliwości prowadzenia badań naukowych. Na zdjęciu — akademicy — członkowie Rady Najwyższej ZSRR W. Obrazcow (z lewej) i A. Bajkow.

W dniu 8 b. m. o godz. 17 — w sali Geyera przy ul. Piotrkowskiej 295 odbędzie się

narada aktywu PPS i PPR

Wstęp za okazaniem karty uczestnictwa i legitymacji partyjnej.

Woj. Kom. Polskiej Partii Socjalistycznej

Łódzki Kom. Polskiej Partii Robotniczej

Inteligencja

W PPS

Polska Partia Socjalistyczna, będąc organizacją robotniczą, grupującą w swych szeregach proletariats miast i wsi, doceniała zawsze w całej pełni rolę i zadania, jakie do spełnienia miała i ma socjalistyczna inteligencja. W naszym środowisku, od pierwszych dni naszego istnienia, inteligent pracujący witany był zawsze gorąco i serdecznie. Wielu naszych przywódców, kierowników naszego ruchu, wybitnych przedstawicieli naszego światopoglądu stało się go rącymi rzeźnikami naszej walki i pracy. Pisarze, ludzie kultury i sztuki, naukowcy, literaci i poeci opiewający dolę proletariatu polskiego i jego zmagania o wolność i socjalizm, wzięli za podstawę swojej działalności historię polskiego socjalizmu.

Robotnik polski ukochał swoich towarzyszy przychodzących do niego, dzielących z nim swoją wiedzę i wiadomości, biorących aktywny udział w jego wychowaniu, stojących z nim ramie przy ramieniu we wszystkich akcjach i manifestacjach. Proletariat polski umiał i umie cenić w szeregach swego ruchu wszystkich tych, którzy rozumieją, że wykształcenie nie tylko nie jest przeszkodą do wzięcia się z robotnikiem, ale wręcz zobowiązuje do wykorzystania wszystkich swoich sił dla podniesienia świadomości, oświaty, kultury i poziomu najszerszych warstw ludowych. Nasze organizacje oświatowe i młodzieżowe opierały się zawsze na kadrach inteligencji ideowej, która do nas sprowadziła głęboką wiarę w sprawiedliwość społeczną i równość wszystkich ludzi bez względu na wykształcenie i dyplomy.

Dlatego i dzisiaj, a może WŁASNIE DZISIAJ szczególnie wielkie ma przed sobą zadania pracująca inteligencja. Kiedy ustroj demokratyczny daje klasie pracującej możliwość kształcenia się, podwyższania swej wiedzy fachowej, wniknięcia w nowe zdobycze techniki i kultury, pracujący inteligent ma pełne pole do wykorzystania swoich wiadomości przez upowszechnienie i umasowanie oświaty wśród naszych członków, sympatyków i przyjaciół.

Miejsce inteligenta pracującego jest pod sztandarami PPS. Udowodnili to już dawno przed nami, całym swoim pięknym życiem i pracą ludzie tej miary co Limanowski, Daniłowski, Strug, Daszyński, Posner, Wasilewski czy Perl.

Dlatego każdy człowiek nauki i kultury, profesora wie, artystę, poeci, literata, lekarza, prawnicy, inżynierowie, nauczyciele i technicy wstępują do PPS. Zasilają szeregi Partii, która walczy o wolność, niepodległość i socjalizm dla wszystkich ludzi pracy fizycznej i umysłowej.

Nasze stanowisko

Zbliżający się termin wyborów do sejmiku ustawodawczego musi wzmocnić w końcowym etapie akcji wyborczej cały wysiłek polskiego proletariatu dla zapewnienia zwycięstwa obozowi postępu i demokracji. Naczelne władze PPS w wydanym komunikacie zarządziły pełną mobilizację wszystkich członków, którzy aż do dnia wyborów oddawać muszą swój czas, siły i pracę akcji przygotowawczej. Robotnik polski, każdy świadomy i zorganizowany towarzysz musi zdać swój egzamin w ważnych, decydujących dla Polski momentach.

Zdajemy sobie wszyscy sprawę z faktu, że nie wystarczy tylko oddać kartkę wyborczą. Musimy pociągnąć za sobą wszystkich biernych i niezdeterminowanych. Otumanionych i obojętnych. Nie chcemy nikogo przekonywać siłą, demagogią i frazesem. Pragniemy trafić do przekonania i rozumu przy pomocy realnych faktów. Musimy ułatwić polskiemu wyborcy powzięcie przez niego decyzji. Robiliśmy to nieraz przed tym. Pukaliśmy do domów robotniczych, niosąc im słowa prawdy, rady i wskazówek.

Mobilizację aktywności, ogłoszoną przez naszą Partię, musimy rozszerzyć bardzo silnie i objąć nią szerokie masy obywateli. Każdy głos ma dzisiaj ważne znaczenie. Wsteczniectwo polskie chce wykorzystać ostatnią sposobność rozprawienia się ze zdobyciami ludowymi. Jeszcze raz podjęte zostaną próby pozabawienia klasy pracującej wpływu na losy własnego Państwa. Dowiedliśmy w ostatnim okresie naszej historii, że w ważkich, dziejowych momentach umiemy decydować sami o własnych sprawach. Wynik 19 stycznia musi być potwierdzeniem tej prawdy.

Niejednokrotnie spotykamy się z żadaniami pełnymi służności i obiektywizmu, rozszerzenia i pogłębienia wpływów polskiego ruchu socjalistycznego na wszystkie dziedziny naszego życia publicznego. Musimy wszyscy o tym pamiętać, że wpływy oparte być muszą zawsze na sile, sprężystości i świadomości środowiska, które reprezentujemy. Dając wspólnemu zwycięstwu demokracji polskiej wszystkie swoje siły i zasoby, będziemy mogli i umieli sięgnąć w Polsce do takiego znaczenia i wpływu, jaki się nam słusznie należy.

ALBERT HARRIS SZALEJE w SZTOKHOLMIE

Zabawy i rozwody

pasjonują mieszkańców stolicy Szwecji

Sztokholm ma zewnętrzne pozory stolicy Europy. Zwłaszcza wieczorem, gdy nad miastem rozjarzy się luna tysięcy świateł. To prawda — żadne miasto kontynentu nie jest tak bajecznie oświetlone, jak Sztokholm. Przybycze z Nowego Jorku twierdzą nawet, że pod tym względem to 11-milionowe miasto ustępuje znacznie stolicy Szwecji. Wydaje się to niewiarygodne. A jednak...

Sztokholm jest rzeczywiście bogatym miastem. Specjalna iluminacja świąteczna, rozbłyskane neonami reklamy ulice, po których suną nieprzerwanym sznurem wspaniałe limuzyny, szykownie ubrane Szwedki, to nie są pozory zewnętrzne. Wejście do mieszkań — przekonanie się, jaka wartość dla kraju, dla dobrobytu obywateli ma dwukrotna neutralność w czasie, gdy cały świat pogrąża się w szaleństwo zniszczenia.

SLABE GŁOWY

Szwedzi z największą beztróską przygotowują się teraz do Karnawału, bo chcą i lubią się bawić. Trochę zdziwienia wywoła w Polsce fakt, że panuje tu częściowa prohibicja (dwa kieliszki na głowę w jednej restauracji), która może mieć niemal wpływ na rodzaj zabawy, ale trzeba wyjaśnić, że Szwedzi nie mają naogół mocnych głów. Po trzech—czterech ginach są niebawem rozweseleni.

Sztokholm się bawi. Teraz każdej soboty i niedzieli będą się odbywały wielkie bały reprezentacyjne. Restauracje i dancinigi będą przepelnione. Tak będzie przez cały karnawał.

SZLAGIER HARRISA

Sztokholm ma swoje „pasje, swoje „mody”. Szlagierem bieżącego sezonu jest „Piosenka o mojej Warszawie”. Przywiózł ją tu osobiście sam Albert Harris. Ma zmysł kupiecki. — Błyskawicznie opamował rynek. Jest dziś najmłodszym kompozytorem w Szwecji.

Nikt tu oczywiście nie wie o tego opinii w kraju. Nikt nie czytał, że ten sentymentalny boston jest podobno plagiatem. Wiadomości z Polski przychodzą tu bardzo spóźnione. Sztokholm jest na razie w okresie, w którym nasze pisma pasowały Harrisa na bohatera narodowego. Oczywiście nikt nie wie również, że kompozytor „Piosenki o mojej Warszawie” wyjechał do Stanów Zjednoczonych. Wszyscy wiedzą natomiast, że przebywa on w Szwecji i czasami śpiewa swój słynny przebój osobiście.

ZAPOMNIANO O „BOSKIEJ GRECIE”

Przed dwoma miesiącami Sztokholm szalał za Ritą Hayworth, której

najnowszy film wyświetlano w luksusowym kinie. Nie spostrzeżono wtedy wizyty wielkiej Szwedki Grety Garbo, która odwiedzała matkę. Szalał za gwiazdą Hollywoodu młoda. Teraz przebojem jest „Piosenka o mojej Warszawie”.

KTO ZAWINIŁ

Rezultatów karnawałowego nastroju będziemy za kilka miesięcy szukać w urzędach stanu cywilnego. Szwecję ogarnęła mania rozwodów.

I pod tym względem dorównanie Ameryce nie jest dalekie.

Jak opowiadał pewien wzięty adwokat, specjalista spraw cywilnych,

na trzy małżeństwa w Sztokholmie przypada jeden rozwód. Przyczyny tego są dość skomplikowane. Szwedzi nie mają zbyt wielkiego zaufania do swych żon. Te znów szybko wygasają w miłości do podejrzanego, nie interesującego się zbytnia żoną męża. Kobiety żyją w Szwecji w atmosferze, która zmusza je niemal do wielkich sympatii dla cudzoziemców. Oczywiście z reguły takie flirty kończą się rozwodami.

DLA CZEGO BEZ PLOTEK

Rozwody, karnawał „Piosenka o mojej Warszawie” — jakże to wspaniały temat do plotek! Czy myślicie,

że plotki są tu tak popularne, jak w każdym innym kraju?

Szwedzi nie plotkują. Nie mają na to czasu ani warunków. Wiadomo powszechnie, że wylegarniami plotek są kawiarnie, gdzie przy czarnej kawie godzinami obmawia się swych przyjaciół, krewnych, znajomych. — Szwecja nie zna tego rodzaju instytucji. Kawiarnie w naszym krakowsko-warszawskim stylu nie istnieją w Sztokholmie. Dla tego wszystkie karnawałowe sprawy, małżeńskie afery, skończą się tego dnia, kiedy powstana, Sztokholm nie zwróci na nie uwagi.

Samoloty w akcji ratunkowej

Śmierć na lodowcu

Tragiczna wycieczka studentów nowozelandzkich

TIMARU Nowa Zelandia (SAP). Grupa 14 studentów i studentek uniwersytetu Wellington, zapalonych alpinistów, zaalarmowała stację ratowniczą za pomocą przenośnego radia, wzywając pomocy.

Dwu uczestników wycieczki zginęło we czwartek, 6 jest rannych, reszta znalazła się w bardzo ciężkim położeniu w okolicy lodowca Mueller na zboczu gór Cook (Alpy Południowe), na wysokości ok. 2.700 metrów, wśród głębokich śniegów.

Natychmiast uruchomiono wyprawę ratowniczą, a niezależnie od tego samoloty krąży nad pozostałymi przy życiu turystami, zrzucając im żywność i środki lekarskie. Według ostatnich wiadomości pogotowie ratunkowe już sprowadziło kilku pozostałych przy życiu studentów przez rozpadliny lodowe górskiego zbocza w dolinę rzeki Hopkins.

Jednocześnie uruchomiono pług śnieżny, które mają oczyścić trasę, wynoszącą około

25 km, prowadzącą do najwyższego punktu doliny, tak, aby można było przywieźć na autach aż do podnóża góry potrzebne zapasy, a zarazem wywieźć do szpitala tych, dla których natychmiastowa pomoc lekarska okaże się konieczna.

Czarny rynek i „fraternizacja”

absorbują większość żołnierzy amerykańskich

Komisja spraw wojskowych amerykańskiej Izby Reprezentantów przyjęła raport sztabu generalnego, który wyraża opinię, że „olbrzymia większość amerykańskiego personelu wojskowego w Europie wydaje się „tak czy inaczej zaplątana” w proceder czarnego rynku.

Komisja spodziewa się, że wprowadzony obecnie system kontroli, oparty na nowym

środku płatniczym wydanym specjalnie dla wojska, zahamuje te stosunki.

Poza tym komisja stwierdziła, że stan zdrowia i nastrój personelu wojskowego w Europie jest dobry, jakkolwiek oczywiście jest, że fraternizacja z niemieckimi kobietami jest zarówno wśród żołnierzy, jak i oficerów amerykańskich bardzo rozpowszechniona.

Data 3 stycznia 1947 roku, zmarł po długiej chorobie, przeżywszy lat 71

S. + P.

HENRYK PAWŁOWICZ

Referent Starostwa Grodzkiego Północno-Lódzkiego. Wyprowadzenie zwłok nastąpi dnia 7 stycznia 1947 roku, o godzinie 14-ej, z kaplicy szpitala Ubezpieczalni Społecznej przy ul. Kopcińskiego 2.

Cześć Jego Pamięci!

ZARZĄD MIEJSKI w ŁODZI

17 tysięcy policjantów

poszukuje zbiegów z więzienia

NOWY JORK — Z Brooklynu wyruszyło na miasto 17.000 policjantów na obławę w poszukiwaniu dziewięciu więźniów (w tej liczbie jeden morderca i jeden były więzień z Alcatraz Island), którzy we czwartek uciekli z więzienia miejskiego w Brooklynie. Policjantom zapowiedziano, że

muszą być przygotowani na użyć broni palnej.

Dyrektor więzienia, Thomas Mac-Donell, tłumaczy ucieczkę więźniów tym, że ilość dozorców jest niedostateczna i że więzienie jest bardzo stare i zniszczone — niektóre części budynku mają ponad sto lat.

Gęsta mgła

przyczyną katastrofy kolejowej

Pięć osób zostało zabitych, a czterdzieści trzy rannych w katastrofie kolejowej na przedmieściach Londynu. W Gidea Park rozbił się pociąg pociąg pospieszny, idący z Londynu do Norwich. — Katastrofa nastąpiła wskutek gęstej mgły. Siła uderzenia była tak wielka, że szczątki kilku wagonów rozprysnęły się we wszystkich kierunkach, a jeden z wagonów uderzył w dach stacji.

tek mgły utrudniona. Wielu rannych czekało napomoc kilka godzin wobec opóźnienia się ambulansów szpitalnych oraz dzwignów, koniecznych do oczyszczenia torów.

Czytajcie prasę
socialistyczną

Akcja ratunkowa była wsku-

REWIA TYGODNIA

Trzeba, aby rokzek nowy
wybił sobie bzdury z głowy.
Dość spoczynków, samostawy,
niech-no zakasze rękawy!

Nie ulega żadnej kwestii
Donosłość faktu amnestii,
ale dać ją takim draniom
grozi niebezpieczną manią!

Choć z płaczem nędzę głosi,
prędzej od nas się podnosi,
znowu dymy biały w oczy,
znowu słychać łoskot smoczy.

Pomimo braku siwuchy
ciężko miały łapiduchy,
boć wiadomo: im mniej wódzi
Tym nią ciekę się łatwiej trudzi.

